

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	3Obo/34/2016
Identifikačné číslo spisu:	6005200462
Dátum vydania rozhodnutia:	25.04.2017
Meno a priezvisko:	JUDr. Jana Veselá Zemaníková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2017:6005200462.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Zemaníkovej a členiek JUDr. Kataríny Pramukovej a Mgr. Ľubomíry Kúdelovej v právnej veci žalobcu: JUDr. Jaroslav Jakubčo, so sídlom Mladých budovateľov 2, 947 11 Banská Bystrica, správca konkurznej podstaty úpadcu Poľnohospodárske družstvo v Nemciach „v konkurze“, 974 01 Nemce, IČO: 006 949 59, zastúpeného JUDr. Miroslavom Salínom, advokátom, so sídlom Priehradka 20, 036 01 Martin, proti žalovanému: AGRONEMCE, a.s., so sídlom Nemčianska cesta 151, 974 01 Nemce, IČO: 36 043 648, zastúpenému JUDr. Petrom Dlhopolčekom, advokátom, so sídlom Horná 51, 874 01 Banská Bystrica, o odporovateľnosť právneho úkonu, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici z 27. júna 2016, č. k. 35Cbi/25/2005-Pú-660, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici z 27. júna 2016, č. k. 35Cbi/25/2005-Pú-660 p o t v r d z u j e .

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Banskej Bystrici rozsudkom zo dňa 27. júna 2016, č. k. 35Cbi/25/2005-Pú-660 určil, že vloženie majetku úpadcu Poľnohospodárske družstvo v Nemciach pri Banskej Bystrici nepeňažným vkladom úpadcu zo dňa 10. augusta 2000 pri založení spoločnosti AGRONEMCE, a.s., Nemce podľa notárskej zápisnice N 299/2000, Nz 259/2000 zo dňa 10. augusta 2000 je voči konkurzným veriteľom úpadcu Poľnohospodárske družstvo v Nemciach pri Banskej Bystrici so sídlom Nemce právne neúčinné a majetok získaný nepeňažným vkladom je žalovaný povinný vrátiť do konkurznej podstaty úpadcu Poľnohospodárske družstvo Nemce pri Banskej Bystrici so sídlom Nemce do 15 dní od právoplatnosti rozsudku s tým, že ak vrátenie majetku nie je možné, je žalovaný povinný poskytnúť úpadcovi peňažnú náhradu vo výške 548 363,54 eur. Rozhodnutie o trovách konania ponechal po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

2. V odôvodnení napadnutého rozsudku súd uviedol, že pôvodný žalobca JUDr. B.L., správca konkurznej podstaty úpadcu Poľnohospodárske družstvo v Nemciach „v konkurze“, sa žalobou doručenou súdu dňa 25. februára 2005 domáhal proti odporcovi určenia, že vloženie majetku pri založení spoločnosti AGRONEMCE, a.s. notárskou zápisnicou N 299/2000, Nz 259/2000 zo dňa 10.

augusta 2000 a Zakladateľskou zmluvou zo dňa 10. augusta 2000 je voči konkurzným veriteľom úpadcu právne neúčinné a majetok vložený ako nepeňažný vklad je povinný žalovaný vrátiť úpadcovi do konkurznej podstaty do 15 dní od právoplatnosti rozsudku, ak to nie je možné, žalovaný je povinný poskytnúť úpadcovi peňažnú náhradu vo výške 548 364,- eur.

3. Krajský súd v Banskej Bystrici rozsudkom sp. zn. 35Cbi/25/2005-Pú-354 zo dňa 24. mája 2013 v časti o vrátenie peňažnej náhrady vo výške 160,96 eur konanie zastavil, vo zvyšku žalobu zamietol s tým, že o trovách konania bude rozhodnuté po právoplatnosti rozhodnutie vo veci samej. Proti rozsudku v časti, v ktorej súd žalobu zamietol podal odvolanie žalobca a Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením č. k. 3Obo/45/2013-405 zo dňa 29. apríla 2014 rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici v napadnutej časti zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

4. V priebehu konania došlo k zmene správcu konkurznej podstaty - žalobcu, keď uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 27-24K/342/0l-Sn-898 zo dňa 26. marca 2015 súd ustanovil za správcu konkurznej podstaty JUDr. Jaroslava Jakubča, advokáta, so sídlom Banská Bystrica.

5. Krajský súd v Banskej Bystrici uznesením č. k. 35Cbi/25/2005-Pú-439 zo dňa 5. mája 2015 zamietol návrh žalobcu na vydanie predbežného opatrenia. Rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 3. júna 2015. Na základe ďalšieho návrhu žalobcu na nariadenie predbežného opatrenia Krajský súd v Banskej Bystrici uznesením č. k. 35Cbi/25/2005-604 zo dňa 22. decembra 2015 vydal žalobcom navrhované predbežné opatrenie, proti ktorému podal žalovaný odvolanie a Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením č. k. 3Obo/4/2016-629 zo dňa 8. marca 2016 napadnuté uznesenie potvrdil.

6. Súd prvej inštancie ďalej uviedol, že žalobca na pojednávaní poukázal na svoje vyjadrenie z 21. júna 2016 s tým, že neobsahuje žiadne nové skutočnosti, bolo myslené ako sumarizujúce uznesenie, viac ako pomôcka pre súd než ako predmet na vyjadrovanie sa pred protistranou. Je koncipované tak, že odkazuje na konkrétne čísla listov v spise, kde sa skutočne tvrdenia nachádzajú. Žiadal, aby súd rozhodol v zmysle čl. II. predmetného vyjadrenia. Právny zástupca žalovaného poukázal na skutočnosť, že doteraz zo strany predchádzajúceho správcu konkurznej podstaty nebolo žiadne kvalifikované podanie, ktorým by reagoval na procesnú obranu žalovaného, a to konkrétne na písomné podanie z 8. apríla 2009. V rámci tohto vyjadrenia žalovaný podrobne a kvalifikovane rozobral všetky možnosti, na ktoré poukazoval, že vzhľadom na ten majetok, ktorý zostal v majetku úpadcu PD Nemce pohodlne postačoval na uspokojenie veriteľov. Je toho názoru, že týmto právnym úkonom nedošlo k ukráteniu konkurzných veriteľov. Opätovne požiadal, aby bola predložená súvaha k augustu 2000, kedy bol realizovaný nepeňažný vklad. Súčasný správca vychádzal vo svojom vyjadrení zo súvahy, ktorá je vystavená k 31. decembru 2000 s tým, že odporcu zaujíma súvaha k 10. augustu 2000, kedy došlo k vloženiu peňažného vkladu a po tomto termíne. Uviedol, že v predmetnom vyjadrení sa podrobne zaoberal jednotlivými číslami, kde vyšli také hodnoty, že rozdiel medzi aktívami a pasívami bol okolo 6,9 milióna Sk, teda bolo z čoho uspokojovať veriteľov. Poukázal na opatrenie krajského súdu, podľa ktorého boli vylúčené pohľadávky vo výške 13 420 580,- Sk. Konkurz bol vyhlásený dňa 26. februára 2002, pričom JUDr. O., ktorý v tom čase mal možnosť pohľadávky z r. 1995 až 2000 vymáhať neurobil nič, a preto to, že postupoval v rozpore so zákonom nemôže byť na ujmu odporcu. Správca konkurznej podstaty nepostupoval zodpovedne a odborne. Má za to, že odvolávať sa na zrušujúce uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky je neaktuálne. Prvýkrát krajský súd žalobu zamietol úplne z iných dôvodov, že sa nikdy nedostali do dispozície úpadcu akcie, nikto sa nezaoberal tým, že v čase, keď sa tento právny úkon realizoval bol alebo nebol dostatok majetku, z ktorého by boli všetci veritelia uspokojení. Navrhol vykonať znalecké dokazovanie, pretože nie je vytvorený základ k tomu, aby súd mohol rozhodnúť. Na prednes právneho zástupcu odporcu reagoval žalobca, ktorý uviedol, že je účastníkom dvanástich sporov o neúčinnosť s tým, že nikde nie je flagrantnejšia neúčinnosť a znaky odporovateľnosti ako v tomto prípade. Na jeho začiatku bola zápisnica zo schôdze, kde samotní účastníci v správe o hospodárení uviedli, že „musíme niečo urobiť, inak nám zoberú majetok v exekúciách, musíme sa vyhnúť tomu, aby boli uspokojení naši veritelia“. Môže sa hovoriť, že tu zostalo 13 miliónov v pohľadávkach, skutočnosť je taká, že ten subjekt ekonomicky prestal existovať a v krátkom čase došlo k vyhláseniu konkurzu, kde sa speňažoval majetok s rôznou úspešnosťou, v

žiadnom prípade nemohlo dôjsť k speňaženiu majetku v takom rozsahu, aby v celej miere uspokojil prihlásené pohľadávky vo výške 21 000 000,- Sk. Žiaden posudok nemôže potvrdiť to, že tu bolo dost majetku na to, aby sa uspokojili všetci veritelia. Samotní účastníci to dobre vedeli, aj to uviedli v správe o hospodárení. Právny zástupca odporcu uviedol, že zostali aktíva v hodnote 29 022 000,- Sk, výška záväzkov bola 21 000 000,- Sk, okolo 8 000 000,- Sk bol rozdiel, ktorý svedčí o vysokých aktívach. Zaoberať sa problematikou zápisnice z členskej schôdzy je jedna vec, druhá je preukázať, či to tak bolo a došlo k ukráteniu konkurzných veriteľov, pretože ten majetok bol v dostatočnej výške a bonite.

7. Súd prvej inštancie uznesením návrh žalovaného na vykonanie znaleckého dokazovania zamietol. Zamietol aj žiadosť odporcu o predloženie súvahy k 10. augustu 2000, a ku koncu augusta 2000, pretože o predloženie takejto súvahy žalovaný žiadal už predtým, žalobca oznámil, že súvahy k uvedeným dátumom nemá k dispozícii.

8. Krajský súd v Banskej Bystrici uznesením č. k. 27-24K/342/2001 vyhlásil na Poľnohospodárske družstvo v Nemciach dňa 26. februára 2002 konkurz.

9. Súd prvej inštancie zistil, že dňa 4. augusta 2000 na náhradnej členskej schôdzi Poľnohospodárskeho družstva Nemce bolo prijaté uznesenie, ktorým členská schôdza schválila založenie akciovej spoločnosti AGRONEMCE so sídlom v Nemciach, ktorého zakladateľom bude Poľnohospodárske družstvo v Nemciach a päť fyzických osôb, aby PD Nemce jednorázovo formou nepeňažného vkladu vložilo majetok družstva oceneného znalcami vo výške 16 520 000,- Sk. Štruktúra majetku vkladanej do akciovej spoločnosti tvorí neoddeliteľnú súčasť tohto uznesenia (kópia znaleckého posudku). Aby po založení akciovej spoločnosti, ktorá následne emituje akcie apo ich obdržaní PD bola zmluvne odovzdaná ako protihodnota za podiely dnešných podielnikov družstva. Množstvo odovzdaných akcií bude zodpovedať podielu na vkladanom majetku do akciovej spoločnosti oproti celkovému majetku družstva. Predstavenstvo družstva má právo vydať akcie len tým podielnikom, ktorí s družstvom uzavrú zmluvný vzťah o vysporiadaní členských podielov.

10. Notárskou zápisnicou č. N 299/000, Nz 259/2000 z 20. augusta 2000 došlo k osvedčeniu prehlásenia zakladateľov o založení akciovej spoločnosti AGRONEMCE, a.s. rozhodnutím zakladateľov bez výzvy na upísanie akcií. Zakladatelia akciovej spoločnosti W. O., W. V., Ing. V. Z., O.S., S. Z. a Poľnohospodárske družstvo so sídlom Nemce založili obchodnú spoločnosť AGRONEMCE, a.s. vo forme akciovej spoločnosti podľa podmienok stanovených v Zakladateľskej zmluve s tým, že zakladatelia 1-5 splatia časť základného imania spoločnosti vo forme peňažného vkladu do spoločnosti AGRONEMCE, a.s. vo výške 5 000,- Sk, každý vo výške 1 000,- Sk do základného imania tejto spoločnosti a spoluzakladateľ PD Nemce pri Banskej Bystrici splatí zvyšok základného imania vo forme nepeňažného vkladu do spoločnosti AGRONEMCE, a.s. vo výške 16 520 000,- Sk. Predmetom nepeňažného vkladu je časť majetku Poľnohospodárskeho družstva v Nemciach pri Banskej Bystrici.

11. Dňa 7. septembra 2000 štatutárny zástupcovia PD Nemce Ing. V. Z., predseda predstavenstva a S. Z., člen predstavenstva vyhlásili, že v súlade s vyhlásením členskej schôdzy poľnohospodárskeho družstva zo dňa 4. augusta 2000 vkladajú do obchodnej spoločnosti AGRONEMCE, a.s., Nemce majetok družstva formou nepeňažného vkladu, vo vyhlásení špecifikujú predmet vkladu s tým, že tento majetok je v plnom rozsahu vlastníctvom poľnohospodárskeho družstva a na majetok sa neviažu žiadne vecné bremená a dodatočné práva.

12. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že nie je dôvodná námietka žalovaného, že súd prvýkrát žalobu zamietol z iných dôvodov, a to, že sa akcie nikdy nedostali do dispozície úpadcu, ale nezaoberal sa tým, či v čase, keď sa tento právny úkon realizoval bolo alebo nebolo dostatok majetku, z čoho by boli všetci veritelia uspokojení. Súd sa aj v rozsudku z 24. mája 2013, ktorým žalobu zamietol podrobne zaoberal tým, či aj po vložení časti majetku úpadcu do spoločnosti odporcu ostal úpadcovi majetok. Uvedenou skutočnosťou sa súd zaoberá na č. l. 16 citovaného rozsudku, keď uviedol, že je zrejmé, že aj po vložení časti majetku do spoločnosti úpadcu ostal úpadcovi majetok spolu s nehnuteľnosťami. Napriek tomu dospel Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací, k záveru, že protihodnota nepeňažného

vkladu úpadcovi poskytnutá nebola s tým, že členovia družstva úpadcu nemohli prijať zákonné uznesenie na ich členskej schôdzi, ktoré by umožňovalo uskutočniť také právne úkony, ktoré by ukrátenie niektorých konkurzných veriteľov dlžníka umožňovali.

13. Vykonaným dokazovaním dospel súd prvej inštancie k záveru, že vloženie majetku úpadcu nepeňažným vkladom zo dňa 10. augusta 2000 pri založení spoločnosti AGRONEMCE, a.s., Nemce podľa notárskej zápisnice zo dňa 10. augusta 2000 je voči konkurzným veriteľom úpadcu Poľnohospodárske družstvo v Nemciach pri Banskej Bystrici so sídlom Nemce právne neúčinné a majetok získaný nepeňažným vkladom je žalovaný povinný vrátiť do konkurznej podstaty s tým, že ak vrátenie majetku nie je možné, je žalovaný povinný poskytnúť úpadcovi peňažnú náhradu vo výške 548 363,54 eur, teda hodnotu nepeňažného vkladu. K uvedenému záveru dospel súd prvej inštancie s poukazom na to, že pohľadávky konkurzných veriteľov boli uznané v sume približne 21 000 000,- Sk. Ak aj po vložení predmetného majetku zostalo dostatok majetku tak ako tvrdí žalovaný, mal úpadca možnosť svoje záväzky si voči svojim veriteľom vyrovnať, čo však neurobil a výsledkom aj tohto úkonu bolo vyhlásenie konkurzu na úpadcu, kde boli preukázané pohľadávky konkurzných veriteľov v spomínanej výške. Je zrejmé, že dlžník v súvislosti s predmetným úkonom neprijal žiadne protiplnenie, teda protihodnota nepeňažného vkladu úpadcovi poskytnutá nebola, preto predmetným úkonom došlo k ukráteniu konkurzných veriteľov, a preto rozhodol súd tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

14. Návrh na nariadenie znaleckého dokazovania súd prvej inštancie zamietol, keď aj Najvyšší súd Slovenskej republiky v zrušujúcom uznesení ohľadne zisťovania, či vydané akcie v hodnote 16 520 000,- Sk skutočne boli za túto čiastku predajné uviedol, že táto okolnosť bola druhoradou vzhľadom na to, že úpadcovi protihodnota nepeňažného vkladu poskytnutá nebola vôbec.

15. Proti tomuto rozsudku súdu prvej inštancie podal v zákonnej lehote odvolanie žalovaný a navrhol napadnutý rozsudok zrušiť a vec vrátiť na nové konanie. Ako odvolacie dôvody uviedol, že neboli splnené procesné podmienky, že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, že súd prvej inštancie nevykonával navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, že zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 písm. a/, b/, d/, e/, f/, g/ a h/ C. s. p.).

16. V odvolaní uviedol, že považuj napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie za nezákonné, predčasné, nepreskúmateľné a arbitrárne. Zo strany súdu mu nebola daná odpoveď na všetky tie skutočnosti, ktoré v rámci svojej procesnej obrany uplatnil v súdnom konaní a nebolo vyhovené návrhom na doplnenie dokazovania, ktoré sme navrhoval počas celého tohto súdneho konania.

17. Uviedol, že zo strany úpadcu bol do základného imania akciovej spoločnosti vložený nepeňažný vklad vo výške 16 520 000,- Sk, ktorý bol v takejto výške ohodnotený v znaleckom posudku. Je teda zrejmé, že úpadca po zaregistrovaní akciovej spoločnosti v obchodnom registri Okresného súdu v Banskej Bystrici sa stal akcionárom „ex lége“ a že za tento nepeňažný vklad získal akcie v počte 16 520 ks.

18. Registráciou akciovej spoločnosti registrovým súdom spoločnosť vznikla a teda, ak sa úpadca stal akcionárom „ex lége“ tak nemôže byť na vôli akciovej spoločnosti a jej orgánov, že takéto akcie zakladateľovi - úpadcovi neposkytne. Takúto moc akciová spoločnosť, ani jej orgány nemajú a nevyplýva zo žiadneho príslušného ustanovenia zákona. Zakladateľ - úpadca teda sám disponuje s týmito akciami po vzniku akciovej spoločnosti a v tomto smere je a bola jeho dispozícia s týmito akciami neobmedzená, a to bez ohľadu na tú skutočnosť, či tieto akcie boli alebo neboli zaregistrované na neho vo vtedajšom stredisku cenných papierov.

19. To, že akcionár - úpadca následne na svojom vrcholnom orgáne - členskej schôdzi družstva rozhodol tak, že tieto akcie následne zamieňal za majetkové podiely jednotlivým členom družstva bola jeho vôľa a jeho rozhodnutie, nie rozhodnutie akciovej spoločnosti, a preto žalovaný nemôže v tomto smere za takéto rozhodnutie akcionára niesť aj zodpovednosť.

20. Úpadca následne po zaregistrovaní akciovej spoločnosti musel vykonať v tomto smere aj účtovné operácie v rámci svojho účtovníctva, kedy mu na strane aktív mali byť zaúčtované tieto akcie v sume 16 520 000,- Sk a na strane pasív mali byť odúčtované tie veci, ktoré boli predmetom nepeňažného vkladu a ktoré ohodnotila znalecká organizácia. Predmetom nepeňažného vkladu boli veci v nízkych zostatkových hodnotách a teda suma, ktorá sa odúčtovala bola oveľa nižšia ako bol ohodnotený nepeňažný vklad znaleckou organizáciou. O aký rozdiel ide je možné zistiť zo znaleckého posudku a veľmi jednoducho a ľahko sa dá dopracovať k tejto sume. V dôsledku tejto skutočnosti sa zvýšili aktíva akcionára - úpadcu o rozdiel medzi znaleckou cenou a zostatkovými cenami vecí, ktoré tvorili nepeňažný vklad.

21. Žalovaný poukázal na vyjadrenie zo dňa 8. apríla 2009. Podľa jeho názoru z tohto vyjadrenia vyplýva, že po vložení nepeňažného vkladu úpadcom do základného imania akciovej spoločnosti mala byť v jeho účtovníctve v auguste 2000 odúčtovaná suma 7 787 467,- Sk a oproti tomu v účtovníctve do jeho aktív mala byť zaúčtovaná hodnota emitovaných akcií v sume 16 520 000,- Sk (16 520 ks v nominálnej hodnote 1 000,- Sk). V auguste 2000 teda účtovná hodnota aktív PD Nemce mala následne vzrásť o sumu 8 732 533,- Sk (16 520 000,- Sk - 7 787 467,- SK). Z tohto prepočtu vyplýva, že postupom PD Nemce tým, že vložil nepeňažný vklad do základného imania akciovej spoločnosti nedošlo k jeho úpadku v dôsledku zníženia majetku a takýmto postupom teda nemohlo ani dôjsť k poškodeniu veriteľov. Pokiaľ neskôr na úpadcu bol vyhlásený konkurz určite tomu nebolo z dôvodu, že PD Nemce vložilo časť svojho majetku ako nepeňažný vklad do základného imania akciovej spoločnosti.

22. Žalovaný žiadal, aby správca konkurznej podstaty predložil z účtovníctva úpadcu účtovné závierky, a to pred vložením nepeňažného vkladu do akciovej spoločnosti a po zaregistrovaní obchodnej spoločnosti. Ak zo strany doterajších správcov konkurznej podstaty bol postup taký, aký bol zistený, že tieto účtovné závierky k dispozícii nemajú, tak nepredloženie takéhoto dôkazu alebo jeho nemožnosť predloženia zo strany žalobcu, nemôže byť použité proti žalovanému a byť na jeho ujmu. Ak takýto dôkazný prostriedok uplatnil včas a zo strany žalobcu mu takýto dôkaz nebol vyvrátený, má za to, že súd mal prihliadnuť na jeho stanovisko a mať túto skutočnosť za preukázanú tým skôr, že je to možné jednoduchým matematickým prepočtom zistiť aj zo znaleckého posudku.

23. Podľa názoru žalovaného po zaregistrovaní akciovej spoločnosti nielenže sa zvýšila bonita zakladateľa - úpadcu, ale bonitnou sa stala akciová spoločnosť. Je zrejmé, že po vzniku spoločnosti mal len aktíva, ktoré boli totožné s jeho základným imaním a nemal žiadne záväzky z podnikateľskej činnosti, lebo po jej registrácii hneď nepodnikal. Následne, žalovaný odkupoval stroje a zvieratá od úpadcu, proti ktorému boli vedené exekučné konania. Akcie žalovaného boli a sú bonitné a ich hodnota je minimálne vo výške ich hodnoty nominálnej a teda vždy boli a sú predajné. O bonite akcií svedčí aj tá skutočnosť, že do dnešného dňa žalovaný nezanikol, nie je v konkurze ani v reštrukturalizácii a je spoločnosťou živou, ktorú ohrozuje len to, že je v neustálej neistote a ohrození týmto konaním. Žalovaný počas konania navrhoval znalecké dokazovanie za účelom zistenia reálnej hodnoty týchto akcií, čomu nebolo vyhovené.

24. Žalovaný zotrváva na stanovisku, že zo strany správca konkurznej podstaty mal byť uplatňovaný nárok z titulu odporovateľnosti nie voči žalovanému, ale voči tým členom družstva - úpadcu, ktorí získali od úpadcu tieto akcie zámenou za ich majetkové podiely v družstve a to tým skôr, že táto zámena bola pre PD Nemce nevýhodná, nakoľko za jeden majetkový podiel v hodnote 1 000,- Sk sa zamieňali akcie v hodnote 1 600,- Sk a teda na strane PD Nemce vznikala strata 600,- Sk. Touto problematikou sa doteraz v konaní nikto nezaoberal a odpoveď na túto otázku sa nenachádza ani v odôvodnení rozsudku súdu prvej inštancie, a preto v tomto smere, ako aj s poukazom na predchádzajúce skutočnosti považuje žalovaný rozsudok súdu prvej inštancie nielen za predčasný, ale aj za nepreskúmateľný a arbitrárny.

25. K podanému odvolaniu sa žalovaný písomne vyjadril, tak že s ním nesúhlasí a navrhol napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdiť a priznať mu náhradu trov konania. Poukázal na skutočnosť, že v predmetnej veci bol už úmysel dlžníka ukrátiť konkurzných veriteľov preukázaný, dlžník v spojení so svojím odporovaným úkonom neprijal žiadne protiplnenie a žalobca odmieta tvrdenia žalovaného, že sa úpadca stal majiteľom akcií žalovaného. Záporné vlastné imanie je dôkazom toho, že dlžník sa najneskôr k 31. decembru 2000 dostal do úpadku vo forme predĺženia, pričom tento úpadok nastal v bezprostrednej časovej súvislosti s vykonaním odporovateľného úkonu, čo bolo preukázané súvahou zostavenou k 31. decembra 2000.

26. Najvyšší súd Slovenskej republiky prejednal vec podľa ustanovenia § 380 ods. 1, § 385 ods. 1 C. s. p. a dospel k záveru, odvolanie žalovaného nie je dôvodné.

27. Predmetom odvolania je posúdiť správnosť prvostupňového rozhodnutia, v ktorom vloženie majetku úpadcu nepeňažným vkladom úpadcu zo dňa 10. augusta 2000 pri založení žalovaného je voči konkurzným veriteľom úpadcu neúčinné.

28. Podľa ust. § 15 ods. 1 zákona č. 328/1991 Zb. o konkurze a vyrovnaní (ďalej len „ZKV“) konkurzný veriteľ alebo správca sa môže domáhať, aby súd určil, že dlžníkove právne úkony podľa odsekov 2 až 6, ak ukracujú uspokojenie vymáhateľnej pohľadávky konkurzného veriteľa, sú voči konkurznému veriteľovi právne neúčinné. Toto právo má konkurzný veriteľ alebo správca aj vtedy, ak je nárok proti dlžníkovi z jeho odporovateľného právneho úkonu už vymáhateľný alebo ak už bol uspokojený.

29. Podľa ust. § 15 ods. 2 ZKV odporovať možno právnomu úkonu, ktorý dlžník urobil v posledných troch rokoch pred začatím konkurzu v úmysle ukrátiť svojho konkurzného veriteľa, ak tento úmysel musel byť druhej strane známy.

30. Podľa ust. § 15 ods. 3 ZKV odporovať možno tiež právnomu úkonu, ktorým bol konkurzný veriteľ dlžníka ukrátený a ku ktorému došlo v posledných troch rokoch pred začatím konkurzu medzi dlžníkom a:

- a) osobou jemu blízkou; 4)
- b) právnickou osobou, v ktorej má dlžník alebo osoba uvedená v písmene a) majetkovú účasť aspoň 10 % v čase, keď sa uskutočňuje tento právny úkon;
- c) právnickou osobou, v ktorej je dlžník alebo osoba uvedená v písmene a) štatutárnym orgánom alebo členom štatutárneho orgánu, prokuristom alebo likvidátorom;
- d) právnickou osobou, v ktorej má osoba uvedená v písmene c) majetkovú účasť aspoň 34 % v čase, keď sa uskutočňuje tento právny úkon; alebo ktorý dlžník urobil v uvedenom čase v prospech tejto osoby; to však neplatí, ak druhá strana preukáže, že nemohla ani pri náležitej starostlivosti poznať úmysel dlžníka ukrátiť konkurzného veriteľa.

31. Podľa ust. § 15 ods. 4 písm. d/ ZKV odporovať možno tiež právnomu úkonu, ktorým bol konkurzný veriteľ dlžníka ukrátený, a ku ktorému došlo v posledných 3 rokoch pred začatím konkurzu medzi dlžníkom, ktorý je právnickou osobou a právnickou osobou, v ktorej je osoba uvedená v písmenách a/ a b/ štatutárnym orgánom alebo členom štatutárneho orgánu, prokuristom alebo likvidátorom;

32. Podľa § 16 ods. 4 ZKV právny úkon, ktorému konkurzný veriteľ alebo správca s úspechom odporoval, je voči konkurzným veriteľom právne neúčinný; všetko, o čo sa odporovateľným právnym úkonom dlžníkov majetok ukrátil, sa musí vrátiť do podstaty, a ak to nie je možné, musí sa poskytnúť peňažná náhrada.

33. Odporovateľnosť právnych úkonov je osobitným inštitútom, ktorý slúži na ochranu veriteľov. Negatívne právne dôsledky sa prejavujú v tom, že konkrétny právny úkon dlžníka spôsobí ukrátenie uspokojenia pohľadávok veriteľov. K tomu dôjde, keď sa právnym úkonom dlžníka zmenší jeho majetok. Právnym dôsledkom odporovateľnosti je neúčinnosť právneho úkonu. Z vyššie uvedených ustanovení

vyplýva, že odporovať je možné len právnomu úkonu dlžníka. Dlžník vždy musí byť jednou stranou právneho úkonu alebo len jeho jedinou stranou ak ide o jednostranný právny úkon. Právny úkon musí byť platný. Treťou podmienkou odporovateľnosti je, že právnym úkonom dlžníka musí dôjsť k ukráteniu uspokojenia pohľadávky veriteľa. Žalobca musí v konaní preukázať, že právnym úkonom dlžníka bola ukrátená pohľadávka veriteľa, ktorý si v konkurznom konaní prihlásil svoju pohľadávku.

34. Z odseku 4 písm. d/ § 15 ZKV, vyplýva, že odporovať možno tiež právnomu úkonu, ktorým bol konkurzný veriteľ dlžníka ukrátený, a ku ktorému došlo v posledných 3 rokoch pred začatím konkurzu medzi dlžníkom, ktorý je právnickou osobou a právnickou osobou, v ktorej je osoba uvedená v písmenách a) a b) štatutárnym orgánom alebo členom štatutárneho orgánu, prokuristom alebo likvidátorom.

35. Prvostupňový súd správne konštatoval, že v danom prípade je možné odporovať, nakoľko vloženie majetku úpadcu nepeňažným vkladom úpadcu zo dňa 10. augusta 2000 pri založení žalovaného - teda právny úkon, ktorému žalobca odporuje bol urobený v posledných troch rokoch pred začatím konkurzu.

36. Odvolací súd sa stotožňuje s názorom súdu prvej inštancie, že pohľadávky konkurzných veriteľov boli uznané v sume približne 21 000 000,- Sk. Ak aj po vložení predmetného majetku zostalo dostatok majetku tak, ako tvrdí žalovaný, mal úpadca možnosť svoje záväzky si voči svojim veriteľom vyrovnáť, čo však neurobil a výsledkom aj tohto úkonu bolo vyhlásenie konkurzu na úpadcu, kde boli preukázané pohľadávky konkurzných veriteľov v spomínanej výške. Je zrejmé, že dlžník v súvislosti s predmetným úkonom neprijal žiadne protiplnenie, teda protihodnota nepeňažného vkladu úpadcovi poskytnutá nebola, preto predmetným úkonom došlo k ukráteniu konkurzných veriteľov.

37. Najvyšší súd Slovenskej republiky zotrváva na názore, že zo žiadneho dôkazu nevyplýva, že vydané akcie novozaloženou spoločnosťou boli poskytnuté úpadcovi, čo je v neposlednom rade aj zrejmé, keď vydané akcie novozaloženou spoločnosťou boli registrované jednotlivým podielnikom úpadcu označených ako konkurzným veriteľom úpadcu, ale nie úpadcovi.

38. Z ustanovenia § 15 ZKV jednoznačne vyplýva, že odporovať možno tiež právnomu úkonu, ktorým bol konkurzný veriteľ ukrátený. Konkurzný veriteľ dlžníka je akýkoľvek veriteľ úpadcu a nie iba člen družstva - podielnik družstva. Je zrejmé, že úpadcove pohľadávky konkurzných veriteľov predstavujú 21 miliónov Sk, čo zrejme nie sú totožní veritelia, ktorým protihodnota vloženého nepeňažného vkladu bola poskytnutá. Z vykonaných dôkazov jednoznačne vyplýva, že protihodnota nepeňažného vkladu úpadcovi poskytnutá nebola. Fakt, že žalovaný postupoval pri poskytnutí protihodnoty úpadcovi v intenciách uznesenia členskej schôdze úpadcu zo dňa 04. augusta 2000 na tomto závere nič nemení. Postup stanovený uznesením členskej schôdze družstva úpadcu ohľadne formy splatenia vkladu je pre zistenie, či konkurzný veriteľ dlžníka bol ukrátený právne bezvýznamný. Členovia družstva úpadcu nemohli prijať zákonné uznesenie na ich členskej schôdzi, ktoré by umožňovalo uskutočniť také právne úkony, ktoré by ukrátenie niektorých konkurzných veriteľov dlžníka umožňovali. Akcie vydané na určitú hodnotu nemusia vždy túto hodnotu predstavovať.

39. Súd prvej inštancie dospel k správnomu záveru, že, že dlžník v súvislosti s predmetným úkonom neprijal žiadne protiplnenie, teda protihodnota nepeňažného vkladu úpadcovi poskytnutá nebola, preto predmetným úkonom došlo k ukráteniu konkurzných veriteľov.

40. Najvyšší súd Slovenskej republiky na základe uvedeného dospel k záveru, že vložením nepeňažného vkladu úpadcu dňa 10. augusta 2000 pri založení žalovaného boli ukrátené vymáhateľné pohľadávky veriteľov, ktorí si ich v konkurznom konaní prihlásili.

41. K námietkam odvolateľa ohľadne skutočnosti, že súd prvej inštancie sa nevenoval niektorým jeho tvrdeniam, odvolací súd uvádza, že právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia patrí medzi základné zásady spravodlivého súdneho procesu, jednoznačne vyplýva z ustálenej judikatúry ESLP. Judikatúra tohto súdu teda nevyžaduje, aby na každý argument strany, aj na taký, ktorý je pre

rozhodnutie bezvýznamný, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (Ruiz Torija c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303A, s. 12, § 29; Hiro Balani c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303B; Georgiadis c. Grécko z 29. mája 1997; Higgins c. Francúzsko z 19. februára 1998). Súd prvej inštancie dal v odôvodnení napadnutého rozhodnutia odpoveď na všetky významné argumenty žalovaného súvisiace s prejednávanou vecou.

42. Najvyšší súd Slovenskej republiky na základe takto zisteného skutkového a právneho stavu rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku rozhodnutia a v zmysle ustanovenia § 387 ods. 1 C. s. p. rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici z 27. júna 2016, č. k. 35Cbi/25/2005-Pú-660 potvrdil.

43. Vzhľadom na skutočnosť, že súd prvej inštancie rozhodol o ponechaní rozhodnutia o trovách konania po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej podľa § 151 ods. 3 O. s. p., rozhodne s poukazom na ust. § 470 ods. 1 C. s. p. v spojení s ust. § 224 ods. 4 O. s. p. o trovách odvolacieho konania súd prvej inštancie.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

Podľa § 420 C. s. p. dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak:

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Podľa § 421 ods. 1 C. s. p. Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 C. s. p. nie je prípustné, ak:

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie.

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné.

Dovolanie možno podať v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom. Táto povinnosť neplatí, ak je:

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.